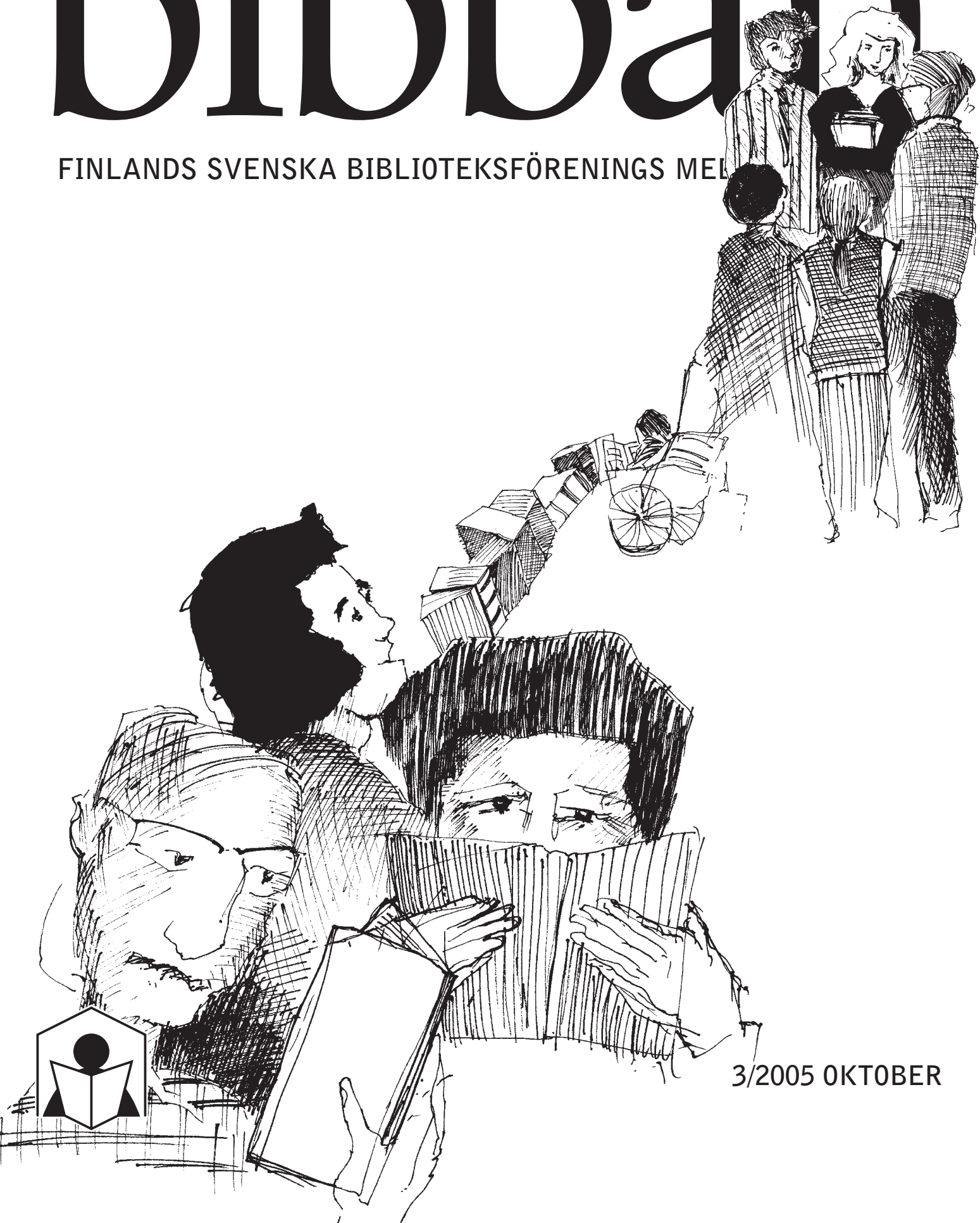

bibban

FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGIS MEDLE

3/2005 OKTOBER

3/2005 OKTOBER

- 3 Ordföranden har ordet
- 4 Notiser
- 5 LL-Center och biblioteken
- 6 Två dygn med RSS, wikis, bloggar och folksonomies
- 7 Kjell Westö: Hur behålla sin läsglädje?
- 8 Från inkunabler till cirkusaffischer: ÅAB:s kulturarv på nätet
- 10 Rapporter från IFLA:s årskonferens i Oslo 2005
- 12 Årskonferensen i Hangö
- 14 Kirjastopäivät 2005: Yhdessä vahvana tulevaisuuteen

bibban

är Finlands svenska biblioteksförningens medlemstidning som utkommer tre gånger i året, i mars, maj och oktober. (ISSN: 1459-5044)

REDAKTÖRER

Ulrika Wikström
Tel. (040) 545 9750
ulrika.wikstrom@sydvast.fi
Stenåkersvägen 10 B21
10300 Karis
Solveig Hortans
Tel. (050) 534 8348
solveig.hortans@multi.fi
Borgarmalmsvägen 4 B18
68620 Jakobstad

LAYOUT

Mattias Wikström/Tigerbyte
Tel. (045) 677 1376
www.tigerbyte.fi

PÄRMBILD

Erica Österlund
erica.osterlund@hut.fi

TRYCKERI

AB Forsbergs tryckeri, Jakobstad

Allt material som önskas tryckas i Bibban skall skickas till någondera av redaktörerna.

ANSVARIG UTGIVARE

Ringa Sandelin (ordf.)
Adressuppgifter för föreningens styrelse och ordförande finns på sida 3.

MEDLEMSAVGIFT

Studeringe, arbetslösa och pensionärer: 10 €
Ordinarie medlem: 20 €
Betalas in på konto: 800012-70200516
Referensnummer: 30 05002
Betalaren måste vara samma som medlemmen!

ADRESSÄNDRINGAR

Meddelas till Johanna Vidjeskog som ansvarar för medlemsregistret.

LEVERANS AV MATERIAL

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast via epost men du kan också skicka disketter eller cd-r skivor.

Texter bör levereras i antingen MS Word (.doc) eller Rich Text Format (.rtf) format. Användandet av avancerade funktioner i

textbehandlingsprogrammen bör undvikas, lämna redigerandet åt redaktionen. Skriv gärna en ingress och märk ut information som skall placeras i lådor.

Bildmaterial bör levereras antingen som blank papperskopia eller elektroniskt som JPEG (.jpg) eller TIFF (.tif) fil med en upplösning på 300 DPI eller mer. (Elektroniska bilder blir generellt tre gånger mindre tryckta på papper än de är på skärmen, så se till att storleken är tillräcklig.)

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inskickade texter före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material om ej annat överenskommit.

FSBF PÅ NÄTET

www.biblioteken.fi

Ringa Sandelin **ordf.**

Chef för katalogiseringsavd., Åbo Akademi bibliotek

Domkyrkogatan 4-5, 20500 Åbo

Tel: (02) 215 3283, l6-s6: (019) 241 1511

Epost: ringa.sandelin@abo.fi

SÖDRA SEKTIONEN

Karolina Zilliacus **s.ordf.** (stm)

Biblioteksdirektör, Kimito kommunbibliotek

Epost: karolina.zilliacus@kimito.fi

Disa Svenskberg **kassör** (stm)

Bibliotekarie, Åbo Akademi bibliotek

Betaniagatan 23 bostad 4, 20810 Åbo

Tel: (02) 215 4189 / Fax: (02) 215 4795

Epost: disa.svenskberg@abo.fi

Malin Wikström **sekr.** (stm)

Bibliotekschef, Sjundeå kommunbibliotek

Flemingsvägen 2, 02580 Sjundeå

Tel: (09) 2606 1294

Epost: malin.wikstrom@siuntio.fi

Margareta Danielsson (su/D. Svenskberg)

Bibliotekarie, Pargas stadsbibliotek

Epost: margareta.danielsson@pargas.fi

Ulrika Wikström (su/M. Wikström)

Bibliotekschef, Yrkeshögskolan Sydväst

Epost: ulrika.wikstrom@sydvast.fi

Maria Verhola (su/K. Zilliacus)

Bibliotekschef, Ingå kommunbibliotek

Epost: maria.verhola@inga.fi

ÖSTERBOTTNISKA SEKTIONEN

Solveig Hortans **pressansv./s.ordf.** (stm)

Bibliotekarie

Tel: (050) 534 8348

Epost: solveig.hortans@multi.fi

Annika Lund (stm)

Specialbibliotekarie, Stadsbiblioteket i Jakobstad

Epost: annika.lund@jakobstad.fi

Heidi Troberg (stm)

Bibliotekssekreterare, Tritonia

Epost: heidi.troberg@tritonio.fi

Nina Åbrandt (su/Hortans)

Biblioteksfunktionär, Kronoby kommunbibliotek

Epost: nina.abrandt@kronoby.fi

Johanna Vidjeskog

medlemsregister (su/A. Lund)

Biblioteksfunktionär, Stadsbiblioteket i Jakobstad

Epost: johanna.vidjeskog@jakobstad.fi

Carola Bäckström (su/H. Troberg)

Bibliotekschef, Korsnäs kommunbibliotek

Epost: carola.backstrom@korsnas.fi

Ordföranden har ordet

Både förmåga att leda och att vara social krävs av oss alla idag oberoende av position och plats i hierarkin. Att vara ledare för en organisation, ett företag, en grupp m.m. ställer stora krav. Organisationens eller företagets framgång är i hög grad beroende av dess ledare. Kurserna är många och dyra för att lära ut alla finesser och allt hantverk en god ledare bör besitta.

Den sociala kompetensen eller förmågan att vara social har också

blivit tungt vägande när det gäller besättande av tjänster. Det har blivit viktigt att kunna kompromissa och hitta konstruktiva lösningar i en situation som låst sig.

Både att kunna leda och att vara social är egenskaper som vi i någon mån fått genom arv eller uppfostran. Men båda egenskaperna kräver omvårdnad och hela tiden nytänkande och självkritik. De dyra kurserna kan säkert ge insikter och goda förslag till självrannsakan, men fattas intresset för själva saken, så väger allt annat lätt.

När det gäller att stöda och undervisa nya medarbetare krävs det ledarskap och social kompetens av oss. Utbildningen på biblioteksområdet sker idag vid universitet, på nätet och hoppeligen också som läroavtal på svenska. Oberoende av vilken form utbildningen på området har, kommer vår insats som mentorer eller handledare att vara viktig. Här kommer vår förmåga att leda och att vara sociala att ställas på prov.

Vår egen inställning till biblioteksiden kommer att lysa igenom allt vad vi förmedlar. Materialet på biblioteket förändras och likaså vårt arbetssätt. Men kvar finns biblioteken som förmedlare av den viktiga allmänmänskliga idén, att alla skall ha samma rätt till information. En viktig förutsättning är att den är gratis.

Ringa Sandelin

Resa till Danmark

FSBF planerar en resa till Danmark våren 2006.

Vi kommer att bo i Köpenhamn och även besöka städerna Odense och Kolding (på Jylland). I resan ingår många biblioteksbesök, en rundtur i Köpenhamn och givetvis också fritid och möjligheter att själv upptäcka den kungliga huvudstaden.

Tidpunkt: 20–26 maj 2006

Pris: 565 €/person, förutsätter minst 25 betalande

I priset ingår:

- ▶ bussresan med Dahls buss (från Österbotten)
- ▶ båt Åbo-Stockholm t/r med Viking Line inkl. hyttplatser i 2 personers B2P-hytter

- ▶ båt Helsingborg-Helsingör t/r inkl. däckplatser
- ▶ inkvartering på hotel Selandia 4 nätter i dubbelrum inkl. frukost
- ▶ utflykt till Jylland inkl. Broavgift t/r
- ▶ mervärdesskatt

Mer info om hotellet: www.utell.com

Föreningen kan bidra till finansieringen i någon mån, men det förutsätts att deltagarna själva om de så önskar ansöker om resebidrag.

Mer information följer i nästa nummer av Bibban!

Gratulationer!

Förra ordföranden Christina Flemming har uppnått den aktningvärda åldern av 50 år!

Berättarkonst

Eftersom berättelsen var ett tema under årskonferensen i augusti vill Bibban tipsa om att en längre kurs i berättarkonst ordnas av Lärkkulla Folkakademi i Karis under våren 2006. Mera information om kursen finns på skolans webbplats: www.larkkulla.fi

Marc-format

Universitetsbiblioteken har den 5.9.2005 beslutat övergå till Marc21. Yrkeshögskolebiblioteken tar sitt beslut den 1.11. Övergången kommer att ske inom en tre-årsperiod.

Årets bibliotekswebb 2005

www.fredrika.net/kronoby

Vi blev väldigt överraskade och glada över den fina utmärkelsen som "Årets bästa svenska bibliotekswebb". Att ha fungerande och informativa webbsidor är något som vi i Kronoby länge prioriterat. Med tanke på att de offentliga webbtjänsterna blir fler och fler är det naturligt att också biblioteket lägger tid och kreativitet på att skapa sidor som låntagarna gärna använder då de söker information om kommunens bibliotek. Tanken med våra webbsidor är att de ska fungera som ett ansikte utåt och som en lättillgänglig anslags- och informationsyta för biblioteksanvändarna.

Arbetet med de nuvarande sidorna började år 2000 då sidorna förnyades och utökades från att enbart innehålla bibliotekets basuppgifter till en mer levande helhet med bl.a. sidor för barn och unga. År 2002 fick

Kronoby på föreningens årskonferens ta emot delat andra pris i webbsidestävlingen, men redan då fanns planer på en total förnyelse av sidorna. Arbetet med webbsidorna hade gett mersmak, nya idéer hade fötts och det tekniska utförandet behövde finslipas. Kort efter prisutdelningen år 2002 lades de nya sidorna ut, i den form och med den layout de har idag.

Sidorna har sedan under årens lopp växt och innehåller idag förutom basuppgifter även bl.a. månadens boktips, bibliotekets nyhetslistor och arkiv med material från författarböcker och utställningar. Också på sidorna för barn och unga hittas boktips som uppdateras varje månad, författarporträtt med utvalda ungdomsförfattare, en lista med boktips för »En-kvart-om-dagen läsning« m.m. På sidorna hittas även listan med de

böcker som ingår i det årligen återkommande bokprat vi håller för kommunens samtliga sjunderklassister.

Att jobba med webbsidor är både roligt och berikande och med dagens program för webbsideshantering (t.ex. Dreamweaver eller Frontpage) är det inte speciellt svårt att själv åstadkomma ändamålsenliga och trevliga sidor.

Visst krävs det både tid och engagemang att skapa och upprätthålla levande webbsidor, men det kan ändå göras med relativt små medel. I Kronoby har arbetet skötts av den egna bibliotekspersonalen helt utan extern medverkan eller finansiering.

Katarina Witting

bibliotekarie vid Kronoby kommunbibliotek

- Aktuellt
- Vad är LL?
- LL-Center
- Stöd för LL-böcker
- LL i andra länder
- Kontaktuppgifter
- Skriv till oss

Vad är LL?

LL står för lättläst. Helt kort kan skillnaden mellan standardspråk och lättläst språk definieras så här:

Definition på standardspråk:

Standardspråk är den språkform som är gemensam för olika ålders- och yrkesgrupper, som till sin form följer skriftspråket, använder ord som är allmänt kända (eller åtminstone förklarar specialtermer) och är enkel till sin struktur.

Definition på lättläst språk:

Lättläst språk, allmänt kallat LL, är enklare än standardspråk både vad gäller ordförråd, uppbyggnad och innehåll.

Lättläst text kan vara skriven direkt i lättläst form eller vara en omarbetad version av en svårare text.

För vem görs lättläst?

Lättläst görs för människor som har svårt att läsa och/eller förstå vad de läser.

Sådana personer finns i flera olika grupper, till exempel bland utvecklingsstörda, autister, afatiker, barndomsdöva, personer med dyslexi (läs- och skrivsvårigheter), åldringar, invandrare och skolbarn.

I Finland brukar man tala om att ungefär 4-8 % av barn och unga, 4-6% av personer i arbetsför ålder och 10-20 % av personer över 65 år kan behöva lättläst material i någon form.

LL-Center och biblioteken

MARGIT WESTERLUND

LL-Centers samarbetsgrupp bildades 2001 och består av representanter från Institutionen för lärarutbildning (PF), Yrkesträningsskolan Optima, Folkhälsan, Kårkulla samkommun, Forskningscentralen för de inhemska språken, Lärum, Stiftsrådet, olika handikappföreningar (kallas vid behov) samt Finlands svenska biblioteks förening, vars representant undertecknad är. Som sammankallare och föredragande fungerar LL-Centers två anställda Maria Österlund och Johanna von Rutenberg. Den svenskspråkiga representanten (nu Marianne Peltomaa) från Undervisningsministeriets arbetsgrupp för LL-litteratur deltar också ibland. LL-författaren Birgitta Boucht deltar också hon någon gång.

LL-Centers samarbetsgrupp sammanträder ca två gånger per år och har närmast en rådgivande och informativ funktion. Ett seminarium i anslutning till bokmässan i Åbo har också ordnats. Vartannat år görs en studieresa (som hittills gått till Stockholm 2003 och Riga 2005). LL-Centers samarbetsgrupp deltar också i den samnordiska LL-konferensen som ordnas vartannat år. Maria Österblad, som är redaktör för LL-bladet (15 år detta år!), har också deltagit i den europeiska konferensen kring lättlästa tidningar.

LL-Center ger ut LL-bladet och lättlästa broschyrer, ordnar kurser i att skriva lättläst

och samarbetar om lättläst på olika sätt (bl. a. på bokmässor). Centret arrangerar också tävlingar för att få fram nya lättlästa böcker och stöder i mån av möjlighet utgivningen av dessa. Lärum står då oftast som förläggare. Exempel på lättlästa broschyrer som centret utgett är "Skepp ohoj" om en båtresa till Sverige samt broschyren "Om du blir utsatt för ett brott" med lättläst information till brottsoffer. En broschyr om presidentvalet är närmast aktuell. LL-Centers hemsidor hittar man på adressen www.papunet.net/ll-center. Papunets aktualitetssidor kan användas också av biblioteks föreningen om vi önskar få fram lättläst information.

Selkokeskus och LL-Center delar årligen ut ett LL-pris till någon person eller instans som uttrycker sig lättläst eller annars befrämjar lättläst information och kultur. Priset utdelas vartannat år till en svenskspråkig person eller instans. LL-Center tar gärna emot förslag på förtjänta personer/organisationer!

Samarbetsgruppen diskuterade också på sitt senaste möte behovet av ett nyhetsmagasin i radio på lätt svenska. Gruppen enades om en skrivelse till Yle, där vi uttalade vår önskan om att Radio Vega skulle återuppta radioprogrammet Aktuenkelt.

Undervisningsministeriet har beviljat Selkokeskus medel för en bibliotekskampanj 2005-2006 för specialgrupper. Kampanjen "Kaikkien kirjasto – Allas bibliotek" kom-

mer att vara tvåspråkig. De beviljade medlen ska användas till en lättläst biblioteksbroshyr och en plansch. En arbetsgrupp för kampanjen med Hannu Virtanen som ordförande har tillsatts. Undertecknad är med som representant för de svensk- och tvåspråkiga biblioteken. Under 2006 kommer ett tiotal bibliotek att ordna tillställningar och utställningar kring temat. Selkokeskus och LL-Center kommer att ansöka om tilläggsmedel för detta. Eftersom Nykarleby stadsbibliotek redan för många år sedan gjort en egen LL-broschyr om biblioteket har texten presenterats för arbetsgruppen som underlag för den riksomfattande broschyren.

LL-Centers målgrupp är alla de människor i vårt samhälle som har behov av lättläst information på svenska: handikappade, invandrare, åldringar osv. Det är personer som rör sig dagligen i våra bibliotek (antingen vi lägger märke till dem eller ej) och därför behöver biblioteken den service som LL-Center ger och centret behöver kanaler till den resurs som biblioteken utgör. Fundera över hur ni i era bibliotek kan lyfta fram LL-litteraturen nästa år (kampanjmaterial är på kommande!) och ta del av den resurs som LL-Center utgör.

Margit Westerlund är biblioteks föreningens representant i LL-Centers samarbetsgrupp. Hon är hemma från Nykarleby.

Två dygn med RSS, wikis, bloggar och folkskonomies

ANNIKA LUND

Internet Librarian International, London 10–11 oktober 2005. Tema: Transcending Boundaries – Information Technologies and Strategies for the 21st Century. Arr. Information Today.

Internet Librarian International, en konferens för bibliotekarier och informationspecialister världen över, arrangerades i år för sjunde gången i London. Deltagarna kom från sammanlagt 36 olika länder, och bland oss fanns representanter från företagsvärlden, universitetsbiblioteken och folkbiblioteken.

På programmet stod både presentationer av nya webbtjänster inom biblioteksvärlden, ny webbt teknik och nya sökmetoder samt föredrag av representanter för institutioner som framgångsrikt har anpassat tekniken i den egna verksamheten.

Hänger biblioteken med i utvecklingen?

Ett av konferensens teman var självfallet webbt teknik och hur den kan anpassas för bibliotekens behov. Våra kunder blir alltmer avancerade och biblioteken måste hålla sig på samma nivå som dem och kunna möta dem också på webben. Aaron Schmidt och Michael Stephens inledde måndagens föreläsningar kring temat "Blogs, wikis och collaboration tools" genom att visa på hur vi kan använda de nya verktygen i vardagen – både i vår kommunikation med kunderna och då vi kommunicerar med varandra.

E-post är out?

E-post har varit ett mycket användbart redskap, men nu finns det annan kommunikationsteknik, som saknar e-postens begränsningar. Direkta problem med e-post, som spam, virus, problem med att lagra material kan kringgåås då vi väljer andra sätt att kommunicera.

Brian Kelly (UKOLN) visade på ett antal

verktyg som kan komma att ersätta e-posten som kommunikationsmedel, också på biblioteken:

- RSS (Really Simple Syndication) – en RSS-läsare ger dig mer kontroll över nyhetsflödet än t.ex. e-postlistor. En RSS-läsare kan du ladda ner till din egen dator och därefter välja de bloggar/nyhetssidor som du vill läsa via den.
- Chat – chat innebär en större omedelbarhet i kommunikationen än e-posten gör.
- VOIP (VoiceOverIP) – varför inte utnyttja gratis internettelefoni istället för e-post?
- Wikis – om man skall samarbeta kring ett projekt kan en wiki vara det perfekta forumet. En wiki är en webbsida som i princip vem som helst kan gå in och editera, utan att ha speciella kunskaper i programmeringsspråk.

Google och biblioteken

Kan man prata om webben utan att nämna Google? Det kunde i alla fall ingen under årets konferens. Google har vuxit till att bli så mycket mer än bara en sökmotor. Nya tjänster lanseras ständigt och Google vänder sig också till biblioteksvärlden för olika samarbetsprojekt.

Ett av projekten är att göra bibliotekens samlingar tillgängliga via google-sökning genom att digitalisera material på biblioteken som inte längre skyddas av upphovsrätten. Ronald Milne från universitetet i Oxford berättade om hur The Bodleian Library i Oxford kommer att delta i Googles projekt genom att digitalisera sina samlingar av 1800-talslitteratur. Materialet kommer att skannas in och därefter vara sökbar både via Google och via bibliotekets egen katalog. Inskanningsprocessen kommer att starta i januari 2006.

Vem indexerar på webben?

Metadata är kul – det verkar i alla fall många internetanvändare tycka eftersom allt fler webbtjänster ger möjligheter för användar-

na att själva beskriva det material de publicerar med egna termer eller taggar.

Termerna kallas populärt folkskonomies (en sammanslagning av folk + taxonomy). Ett exempel på detta ser man t.ex. på Flickr (www.flickr.com) en tjänst som ger lagringsutrymme för fotografier. Användarna har möjlighet att beskriva sina egna bilder med egna ord och att ge dem "sökord" som kan vara i princip vad som helst. En fast terminologi saknas, det finns ingen synonymkontroll och inte heller någon hierarki. Det känns främmande för oss som är vana med fasta indextermer, och diskussionen kring folkskonomies användning har varit livlig.

Hype!

Entusiasmen är alltid stor efter en spännande konferens – jag har nu både satt ut mina fotografier på Flickr (och roat mig med att ge dem knasiga indextermer), kämpat med att få ordning på en egen wiki, laddat ner en RSS-generator, och laddat min RSS-läsare full med länkar till viktiga webbsidor som t.ex. www.tametheweb.com.

Verktyg för att utveckla t.ex. wikis och bloggar är ofta gratis, men planering och anpassning av programmen kräver förstås både tid och specialkunskap av bibliotekarien.

Densom är intresserad av att läsa mer hittar föredragshållarnas presentationer i sin helhet på: www.internet-librarian.com/Presentations.

Annika Lund är specialbibliotekarie vid Stadsbiblioteket i Jakobstad. Hennes e-postadress är: annika.lund@jakobstad.fi

Kjell Westö konstaterade än en gång hur djupt rotat människans behov av berättelser är och hur lätt det ändå är att förlora sin läsglädje! Den som har läsning som yrke löper stor risk att åtminstone tidvis tappa glädjen vid läsningen. Också för författare blir läsningen ett jobb och för det betalar man ett högt pris; man förlorar glädjen över att öppna en bok att sjunka in i utan att tänka på hur handlingen förs framåt, hur texten fungerar osv. Ett av knepet Westö använder för att få tillbaka sin läslust är att läsa på främmande språk som engelska eller spanska... Men vad är det som förstör "urglädjen" över böckerna, "den kristallklara glädjen" vid läsningen? Westö pekar på den litterära branschens sabotörer. Här beundrar jag Westös öppenhet och mod att påtala det osunda som blir så påtagligt i ett litet land som vårt. Det litterära etablissemanget blir en rätt sluten värld där man skriver för sitt levebröd och långt också skriver för varandra. Men det här litterära snobberiet inom kotterierna med sina hierarkier och maktsträvanden eller kort sagt det här "branschmedvetandet" borde den sk vanliga läsaren besparas från, enligt Westö, för det förgiftar läsandet. Det kan förvisso också förgifta skrivandet! Kjell Westös råd åt unga skrivare eller författare som tyngs av nedgörande kritik är därför: Försök komma i kontakt med den vanliga läsaren! Försök nå förbi portvakterna (kritikerna och andra branschtyckare)! Lika plågsamt som att vara en del av den litterära världen, lika befriande är kontakten med den som läser för nöjes skull, säger Westö, som själv säger sig ha räddats som författare på det sättet. Hos läsarna finns värmen och kärleken till berättelserna. Läsarkontakten kan ge författaren tron på sitt skrivande åter.

Vad den slutna litterära världen anbelangar är bibliotekarierna visserligen insyltade, men står samtidigt befriande utanför. Som förmedlare av litteratur är de inflytelserika och motverkar de läshinder en kritiker kan åstadkomma. Kaisa Hypén tog i sin diskussion om ämnesord inom skönlitteraturen upp samma fråga och citerade Tina Pystynen i Kirjastoletti 2005:4 s. 8 (här i Gunnar Högnäs översättning): "Demokratiska institutioner som bibliotek och arbetarinstitutioner verkar mot maktutövning inom konsten, som motkultur. På bibliotek hittar man böcker från olika tider, även om de inte längre finns på marknaden. Läsaren kan hitta sin egen litterära värld, som helt och hållet kan skilja sig från de rådande strömningarna inom litteraturen." M.a.o. står biblioteken som en viss garant för folks fria, egensinniga och självvalda läsning – en uppgift att slå vakt om!

Vilket knyter an till den underbara exposé över sin egen vilda läsning under barn- och ungdomstiden som Kjell Westö inledde med. Westö lade märke till när han började diskutera tidiga läsoplevelser med genera-

Kjell Westö på FSBF:s årskonferens i Hangö den 25 augusti 2005

Kjell Westö: Hur behålla sin läsglädje?

GUNILLA JANSSON

tionskamraterna att de omvälvande läsoplevelserna ofta var mycket tidiga, obskyra läsäventyr och sade om dem ungefär så här: För den som älskar berättelser är de tidiga minnena tidsbundna saker med tillräckligt djup, tillräcklig spänning, laddning för att lämna outplånliga spår. Visserligen kan de här böckerna ibland klassas som kvalitetslitteratur, men ofta är de verkligt esoteriska saker! Och så räknade Westö upp Åshöjdens bollklubb av Max Lundgren, Cowboy-Kitty, Allers veckotidning från 1929, historiska romaner av Harald eller Eirik Hornborg den sommaren när alla egna böcker var slutlästa och det gällde att läsa vad som fanns till hands hos mormor på landet... Sen blev det Sven Wernström, Bo Carpelan och Angélique... och senare, tack vare en flickvän från högkulturell miljö, småningom mera klassiskt att snobba med. Men, tror Kjell Westö, i iveren att försvara folks rätt att älska litteratur, konst, musik högt som lågt, ser det ut att finnas en disposition eller en bøjelse, men också

mycket påtagligt en slumpens inverkan.

Kjell Westös inblick i sin ungdomliga läsning visar på den okomplicerade och paradiska läsvärld, som många av oss känner igen och som en gång var vår egen. Vi borde alla respektera vårt förflutna som unga läsare och jag tror att vi alla behöver få upprättelse som läsare! Också om detektivromanen blivit salongsfärdig, finns det mycken läsning som vi knappt vill nämna vid namn, men som vi borde erkänna betydelsen av, om ock bara för oss själva. Jag tror ju inte ens att vi skall berätta om alla våra läsefrukter; det finns sköra och ömtåliga läsoplevelser som man bara skall gömma i sitt hjärta. Men trots att vi kan uppleva tider av ointresse för boken, yrkesskadade som vi bibliotekarier också blir med tiden, kanske ungdomens vilda och fria läsning inte är ett för alltid förlorat Eden? När vi struntar i portvakterna, slutar läsa recensioner och slår dövörat till för allt vi borde och skulle, kanske vi en dag är där igen.

Cheatern i Åbo.

Med Högberedhetlig Tillstånd.

Stor Gymnastisk Konst- och Kraft-fremställning,
i dag Söndag den 4 Augusti 1844,
HENRI DESSORT,
befant såsom första Jongleur, Perfutes och Akrobat i närvarande tid, och

MAD. DESSORT

så hämed den dögrare Publiken ömsjehet tillfångaför, det de, på deras gemenska öfren Ett Peterburg, ämnas härjädas gifwa några förfällningar, och i dag den första under namn:

Arabisk-beduinisk, Herkulisk och atletisk
Stor Akademie:
i 2ne Afdelningar, samt under full Musik.

Första Afdelningen: Arabisk-beduinisk Jongleur-Productioner. (Wyo) så och prof på sållhnt froppstörka (förut icke sedd).
Andra Afdelningen: Herkuliska och Atletiska Productioner. (Wyo)

Zephyr-Sygeten,
med beviljning af den Öfverste ämbets ämb.

Priserna äro i Skillingar:
Hörka Maden, Yrarnes och Pucceri 50 sp. — Andra Maden Extra Begy och Amphitheater 40 k. — Andra Maden God och Orsagen 30 k. — Solande Amphitheater 25 k. — Andra Maden Extra 20 k.

Hörjan per kl. 7 och slutas omkring kl. 9.

Offentliga nöjen
i Åbo på 1800-talet

Från inkunabler till cirkusaffischer

ÅAB:s kulturarv på nätet

MARITA RAJALIN
TOMMY LAHTINEN

Att lägga ut kulturarv på internet är att dela med sig av sina skatter. Åbo Akademi bibliotek är rikt på sådant material – gamla böcker, småtryck, affischer, handskrifter, bilder. Det är samlingar som donerats till biblioteket för att inte enbart gagna forskningen och undervisningen vid Åbo Akademi, utan hela Svenskfinland, både läroinrättningar av alla slag och den kulturintresserade allmänheten.

Digitaliseringen av kulturarvet kom i gång vid ÅAB år 2000 tack vare projektmedel från Stiftelsen för Åbo Akademi. Sen dess har biblioteket varje år fått ett anslag dimensio-

nerat för anställningar under några månader och anskaffning av en del apparatur. Genast i början av verksamheten fick vi följande vägkost vid ett seminarium på Maastricht McLuhan Institute: Gräv där du står, börja med det lokala och din egen kultur, ta från början med olika typer av material, arbeta med lätt organisation enligt principen learning by doing, och se till att snabbt få ut material på nätet för att ha något att visa upp för dina resursbeviljare. Dessa principer hade vi redan tillämpat, men det kändes bra att få dem bekräftade av internationell expertis. Till detta måste tilläggas att vi har en lättare

sits när det gäller planering och administration än de officiella nationalbiblioteken med ansvar för hela landet.

Lokalt och globalt

Samarbete med andra ABM-institutioner (arkiv, bibliotek, museer) är naturligtvis viktigt, och ett antal stora projekt pågår på olika håll i världen. Koordinering behövs både i fråga om innehåll och teknik. Medlemmarna i ÅAB:s projektgrupp är med i olika nationella arbetsgrupper, och vi följer aktivt med vad som händer ute i världen. Speciellt viktiga samarbetspartners för oss är Helsingfors universitetsbibliotek och Kungliga biblioteket i Stockholm.

Det digitaliserade kulturarvet vid ÅAB presenteras i portalen Hereditas culturalis. Det omfattar f.n. ett dussintal olika enheter, men utbudet växer hela tiden. Vi arbetar enligt två linjer. Dels digitaliseras hela dokument eller t.o.m. hela samlingar, dels presenterar vi samlingar genom textprov. I båda fallen strävar vi efter att få med artiklar eller annan bakgrundsinformation om materialet, gärna texter av forskare med anknytning till biblioteket. Digitalisering är ett sätt att skona skört material, där man är tvungen att begränsa användningen av originalet, såsom t.ex. småtryck och affischer, som dessutom mycket väl kan studeras digitalt eftersom textmängden är begränsad. Vissa typer av

forskning förutsätter givetvis tillgång till originalet.

Handskrifter, böcker, bilder...

Bland det första vi lade ut på nätet var våra tre medeltidshandskrifter, de s.k. Tammela-handskrifterna från slutet av 1400-talet och början av 1500-talet. En anspråkslös samling i jämförelse med de stora utländska bibliotekens samlingar av medeltidshandskrifter, men unika för våra förhållanden och en viktig del av vår kulturhistoria. De finns på nätet i sin helhet, tillsammans med information om dokumentens innehåll och bakgrund.

Andra samlingar som digitaliserats i sin helhet är finlandssvenskt litterärt småtryck, ett urval finlandssvenska 1800-talsromaner, samt affischer angående teater, konserter och andra offentliga nöjen i Åbo på 1800-talet. Inkunabler, den historiska barnboks-samlingen och en del handskriftssamlingar är exempel på presentationer med textprover. Stora handskriftssamlingar är det överhuvudtaget knappast meningsfullt att digitalisera i sin helhet, det måste i så fall bli fråga om någon form av edering.

Avgränsade enheter, såsom äldre dagböcker eller brevsamlingar, kan däremot komma i fråga. Upphovsrätten måste givetvis beaktas vid all digitalisering.

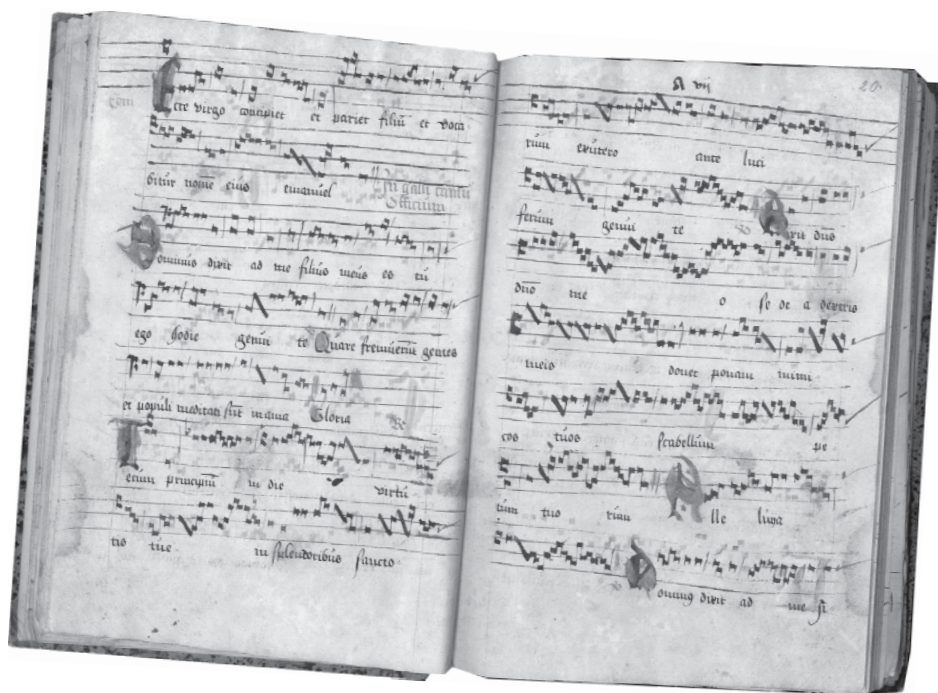
Bilder har digitaliserats vid ÅAB sedan 1990. De är tillgängliga i en egen databas, Bildsam. Inom projektet har tyngdpunkten lagts på bilder från Åbo med omnejd, som det finns stor efterfrågan på.

Vi digitaliserar även material enligt användarnas önskemål. Det är heterogent material, samlat i enheten On demand. Där kan vi t.ex. lägga in äldre tryck, som det är viktigt att kunna göra tillgängligt för en eller flera användare, men som är alltför skört eller värdefullt för att fjärlånas.

Länkar:

- <http://bibbild.abo.fi>
- <http://www.abo.fi/library/bilds>

Prov ur Graduale Tammelense

Rapporter från IFLA:s årskonferens i Oslo 2005

Första resans barn

RINGA SANDELIN

Låt mig säga det genast att jag är mycket glad över att ha fått tillfälle att delta i en IFLA-årskonferens. Min tröskel till deltagande har varit mycket hög. Jag har ansett att jag inte hör hemma där, att det är alldeles för dyrt och att deltagarantalet är alltför stort. Därför har jag inte deltagit i en enda konferens.

Men nu gavs mig en möjlighet och för det är jag tacksam. Det var nämligen storslaget att få uppleva 5500 biblioteksmännskor samlade på samma plats. Där fanns representanter från hela världen och vårt gemensamma intresse var fri tillgång till information för alla. IFLA bygger sin verksamhet på tre pelare: samhället – professionen – medlemmarna.

Programmet var digert med många parallellprogram och alla programpunkter var öppna för alla. Också arbetsgrupperna kunde man be att få delta i som gäst, men som gäst hade man möjlighet att delta i diskussionen om man så önskade. Inga dörrar var stängda.

Vid årsmötet var också alla medlemsorganisationer viktiga för att förhandlingarna och för att en eventuell omröstning skulle kunna genomföras.

Det var för mig en aha-upplevelse att se att IFLAs verksamhet tar sitt avstamp från gräsrotterna och att det är där som verksamheten finner sin styrka.

Jag skulle önska att så många som möjligt kunde få denna upplevelse. Inom föreningen har vi ett utskott för internationella frågor där man kunde diskutera och planera deltagande i IFLA och stöda alla dem som gärna skulle resa. I nästa år är det Souel som gäller.

IT-sektionens arbetsmöte

ROBIN FORTELIUS

Information Technology Section sammanträdde för sina arbetsmöten 13.8 kl 8.30–11.20 och 16.8 kl 8.00–11.50.

Under arbetsmötet valdes Lawrence Woods till ordförande, som ersatte avgående Maria Inês Cordeiro, och Reinhard Altenhöner till sekreterare för nästa arbetsperiod.

Årets föreläsningar på öppna sessioner hade utformats att gälla standarder och konverteringar informationshantering samt digitala verktyg för utbildning inom informationsvetenskap. Open Source-program som verktyg för informationshantering på bibliotek behandlades också. Dessutom togs olika aspekter på mätinstrument för digitala bibliotekstjänster upp i samarbete med University and general Research Library Section. Till sektionens bästa föredrag under konferensen valdes "Delivering sizzling services and solid support with Open Source Software" av Roger Evans vid Deichmanske Bibliotek i Oslo.

Ett nytt preliminärt projekt inom sektionen skall initialiseras. Projektet går under

benämningen Toolkit för small libraries och består av ett cd-rom-paket med program i öppen källkod, som enkelt kan installeras på avlägsna och små bibliotek. Sektionen skall utreda förutsättningarna och finansieringen för projektet.

Under sektionens öppna sessioner vid nästa års konferens i Seoul skall ny sökteknik presenteras under devisen "New Search Technologies: tomorrows retrieval". Det handlar om sökmaskiner som avläser bilder och ljudsekvenser och känner igen ord och konverterar dem till text (word recognition and caption creation) från videomaterial, så att sökprogrammet kan bygga upp index och göra avsökningar. I samarbete med andra sektioner (University and other General Research Libraries, Knowledge Management and National Libraries) skall de öppna arkiven (Institutional Repositories) behandlas under en fyratimmars föreläsningsserie. De två första timmarna skall fokusera på handlingsplaner, koncept, implementering och administrativa synpunkter, de två senare på tekniska tillämpningar, så som program med öppen källkod (dSpace och Fedora)

Inför konferensen 2007 i Durban kommer sektionen eventuellt att ordna en satellitkonferens i något annat land än Sydafrika tillsammans med African section – Botswana har nämnts. Temat för konferensen skulle vara "Information Technology Solutions for Developing Countries".

Som ny medlem i sektionen fick jag inga egentliga uppdrag, annat än att kartlägga väsentliga projekt inom informationsteknik och bibliotek i Finland (så som "3:rd generation library systems"). Kollegan Marko Tenkanen från digitaliseringsenheten vid Helsingfors universitetsbibliotek fick i uppdrag att koordinera en uppdatering av sektionens "Strategy Paper".

Satellitkonferenserna i Träskända 11–12.8.2005

RINGA SANDELIN

De båda konferenserna Bibliotheca Universalis – how to organise chaos? och The Physical Library and Beyond var både innehållsrika och välorganiserade. Deltagarantalet på 120 personer blev tillräckligt stort för att täcka utgifterna bla. för de många utländska föreläsarna. Satellitkonferenser ordnades på många platser i Norden och konkurrens blev därför hård.

De båda programmen löpte parallellt och man var därför tvungen att välja. Jag deltog i Bibliotheca Universalis, som behandlade katalogisering. Det bärande temat var FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Record). För dem som deltog i IFLA-mötet i Berlin var detta en bekant problematik men för mig var denna "förbörizning" nytt och spännande.

Bland föreläsarna kan nämnas Patrick de Boeuf, Barbara B. Tillett, Tom Delsey och Sally H. McCallum. Man hade med andra

ord lyckats få toppenföreläsare inom FRBR till konferensen. Det märktes också på deras engagerade sätt att förhålla sig till ämnet och förmåga att se möjligheter till förändringar inom katalogiseringen. Det händer inte alltför ofta att kundens behov framhävs så starkt på detta område. Med FRBR vill man tillmöteskomma kundens önskemål och införa nya uppgifter och länkar i den bibliografiska posten. Eva Murtomaa vid Helsingfors universitetsbibliotek kommer att hålla oss underrättade om vad som händer inom FRBR.

Satellitkonferenserna är ingalunda en generalrepetition till IFLAs årskonferens utan ett självständigt inslag i helheten. Bland det stora utbudet av program i Oslo fann jag ingenting som skulle ha gett samma inblick i och kunskap om FRBR såsom konferensen i Träskända gav.

Eldsjalarna bakom dagarna var Tuula

Haavisto och Sinikka Sipilä och de förtjänar ett stort tack för denna arbetsinsats.

Endast en av FSBFs medlemmar anhöll om det sponsoreringsbidrag som föreningen erbjöd.

FOTO: ROBIN FORTELIUS

**Uppmärksamma åhörare
i stadshusets festsal**

Årskonferensen i Hangö

ULRIKA WIKSTRÖM

Vädrets makter stod på arrangörernas sida det första dygnet då det finlandssvenska biblioteksfolket åter en gång samlades till sedvanlig årskonferens i slutet av sommaren, då turistsäsongen på värdorten Hangö redan avslutats. Konferensplats var det av Bertel Liljeqvist ritade stadshuset, byggt 1951 och nu pietetsfullt nyrenoverat. Jag tror dock att ingen skulle sakna de gamla trästolarna, ifall de byttes ut mot bekvämare. I foajen där vi höll till i pauserna kunde vi beundra Bore Forsbäcks monumentala målning. Det kan nämnas att biblioteket tidigare varit inrymt just i stadshuset, men finns nu i huset intill, i luftiga, trevliga utrymmen, där ortens egna konstnärer, den Liliuska familjen, starkt är närvarande. Det Liliuska huset är granne till pensionaten där vi övernattade på spartanskt gammaldags sätt. Att fredagen bjöd på stormigt, regnigt

väder passade också bra när vi var i Hangö.

Årets program ville lyfta fram dels berättelsen, skönlitteraturen i biblioteket, och medel för hur vi kan arbeta för att lyfta fram den, men också de nya sätten att kommunicera med kunderna, chatten och e-brevlådan Fråga bibliotekarien!

Den enda manliga föreläsaren, Kjell Westö fick äran att inleda dagarna, eventuellt till tröst för torsdagens enda man i publiken. Westös anförande finns refererat på annan plats i detta blad.

Bokprat och läsecirkel fördes fram som alltid aktuella sätt att inspirera till läsning. Harriet Björklund, från Degerö bibliotek i Helsingfors berättade humoristiskt och vardagsnära om sina erfarenheter av att bokprata för vuxna. I och med att hon t.ex. kommit in

i en grupp pensionerade scouter och pratat om någon bok har det inte behövts mycket innan diskussionen är i full gång i gruppen om läsandet. Det hon också konstaterat är att mormödragenerationen gärna, förutom tips för egen del, vill ha tips om vilka böcker de kan ge till barnbarnen. Det gäller att våga och att välja böcker man tycker om, då kan man inspirera. Harriet kom också med en uppmaning: kolleger, stöd dem som bokpratar!

En som fått stöd av sin chef och sina kolleger på det lokala biblioteket är Agneta Möller-Salmela som sysslat med bokprat för barn, med sagostunder och klassbesök. Hon utstrålar en förvissning om att detta arbete är viktigt – kanske det viktigaste, och hon får satsa en stor del av sin arbetstid på detta. Det handlar om att läsa högt för barnen, att förse olika skolklasser med böcker kring olika te-

man, att ge dem de viktiga orden, orden som bär när det strular till sig. Kontinuiteten är viktig, helst borde skolklasserna komma en gång i månaden till biblioteket Också Agneta betonar att en väl vald bok, alltså berättelsen är det viktigaste, nog lär barnen sig sedan att använda biblioteket. De första minuterna är viktigast. Börja gärna med en muntlig berättelse, för ögonkontakten är viktig, sen går det att läsa sagan som skall beröra en själv, gärna vara allegorisk. Mötet mellan biblioteket, boken och barnet är det viktiga! Bra bokprat föds ur känslan du själv har för boken. Kom ihåg att vara närvarande!

Läsecirkeln är också ett sätt att lyfta fram skönlitteraturen, och det har litteraturforskare Eva Kuhlefeldt erfarenhet av från det år hon vikarierat vid Ekenäs stadsbibliotek, där hon drog igång en läsecirkel.

Eva motiverar en läsecirkel med att det i övrigt rätt sällan talas om själva läsandet. Här följer ett utdrag ur Evas anförande:

”Här har biblioteken en unik chans att skapa sammanhang kring skönlitteraturen och läsandet och visa på att skönlitteraturen kan vara annat än underhållning och allmänbildning, att vi faktiskt kan lära oss något väsentligt om oss själva och andra när vi läser, detta är möjligt tack vare det perspektivbyte som på sikt kan innebära ny kunskap.

Perspektivbyte i cirkelsammanhang betyder att:

1. Genom skönlitteraturen kan man stiga in i andra personers medvetanden och se världen ur deras perspektiv. Vi kan umgås med människor som vi i vardagslag varken kan eller vill umgås med och sedan stiga ut igen efter avslutad läsning. Det här är något man utnyttjar på universiteten idag: 'Medical humanities', dvs. humaniora och spec. då skönlitteratur inte bara för blivande läkare utan också för blivande naturvetare, ekonomer och jurister. Och då är det inte meningen att läkare skall läsa om sjukdomar och patienter utan uttryckligen sådana texter som allmänt problematiserar makt och maktförhållanden och beskriver komplicerade relationer mellan människor. Samma sak gäller för cirkelverksamheten, det är ju inte tänkt att man automatiskt skall bli mer empatisk av att läsa tillsammans, men man kan lära sig något om hur andra människor tänker, kanske träna sig i förståelse, överseende, både gällande sig själv och andra
2. En annan aspekt på perspektivbyte är ju sedan att man i cirkeln får dela sina läsoplevelser med andra och inse att en och samma text kan ge upphov till en massa olika tolkningar och att ingen av dessa är entydigt rätt eller fel. Den första texten vi läste var Kjell Westös novell 'Moster Elsie' (ingår i 'Utslag och andra noveller' från

VÄNSTER Agneta Möller-Salmela om bokprat för barn
UNDER På färjan till Smultrongrund och middag med program

FOTO: ROBIN FORTELIUS

OVAN Linnéa Sjögren från Göteborg berättar om Fråga biblioteket i Sverige
HÖGER Eva kuhlefeldt om läsecirkel

1989, finns med i den nya samlingen 'Lugna favoriter' från ifjol) och som problematiserar konflikter mellan finskt och finlandssvenskt, stad och landsbygd, gamla och unga människor och gestaltar övergångar mellan t.ex. sjukt och friskt själsliv, sommar och höst osv. Tolkningarna varierade ordentligt och det enda som många hade missat var konflikten finskt - finlandssvenskt. Här blir nyttan uppenbar – om man lever på svenska noterar man kanske inte konflikten men via en skönlitterär text kan man sedan få syn på den och diskutera, problematisera den. Spännande: människor från samma kulturkrets, umgås med samma människor, känner varandra från tidigare, kanske jobbar inom samma bransch till och med – hur tolkningarna gällande samma text kan vara diametralt motsatta.

- 3- Den terapeutiska aspekten: även om det inte skall vara fråga om grupperapi så märker man att det finns ett behov av att prata och det som är skönt här är ju att ingen behöver prata om sig själv, utan bearbeta problem och frågor indirekt via texten. Många pratade om,

associerade till egna upplevelser, släktingar, problematiska relationer till barn och syskon och också till vad de hade läst, hört sett, tidigare

4. Någon har påpekat att läsningen av skönlitteratur inte innebär verklighetsflykt utan uttryckligen att verkligheten flyger. Alltså att gränsen mellan text och verklighet i vissa fall blir svår att dra. Två Andersson-dikter som exempel: Hur människors avståndstagande från ansvar i texten konkretiserades av en cirkeldeltagare som tog avstånd från dikten som avskryvård, hur diktjagets hyllning till kvinnan gav upphov till laddad stämning i rummet då cirkelns enda man läste dikten högt ”

Eva uppmanade slutligen alla som kan, hinner, vill att starta en cirkel, det enda som behövs är en grupp människor och några texter sen sköter resten sig själv ganska långt. Hon påminde också om att Finlands svenska biblioteksförbundet i samarbete med Svenska studiecentralen gett ut en broschyr om läsecirkel som hon själv har haft nytta av.

Kirjastopäivät 2005

Yhdessä vahvana tulevaisuuteen

CAROLA BÄCKSTRÖM

S nart är det redan ett halvår sedan Suomen kirjastoseuras årskonferens den 16–18.6 i Tammerfors och den inresserade har kunnat läsa om evenemanget t.ex. i Kirjastolehti 5/2005 och på Seuras hemsida. Här följer dock några axplock ur en finlandssvensk landsortsbibliotekaries högst personliga anteckningar från ett par intensiva konferensdagar i strålande solsken på tröskeln till sommaren som gått. Jag har antecknat att:

– Kulturrådet Hannele Koivunen talade under rubriken Växtlära för arbetslivet. I sin föreläsning tog hon avstamp i sin nygamla hobby, universitetsstudier i biologi och jämförde på ett elegant sätt biologiska mekanismer med arbetslivets. Koivunen uppmanade oss att vara kritiska till den samhällsförändring som pågår. Finland är inte längre ett föregångsland inom högteknologin, slog hon fast. Under en studieresa till Sydkorea och Kina insåg hon att det också i dessa länder finns tekniskt kunnande på samma höga nivå som i vårt land. En konkurrensfördel för Finland har varit vårt jämlika samhälle. Som har givit alla medborgare möjlighet till skolgång och utbildning, oberoende av ekonomisk ställning och som har tagit hand om alla sina medlemmar. Det är en av orsakerna till att finländska skolelever uppnått så goda resultat i internationella jämförelser i skolfärdigheter.

Men vad kommer att hända nu med vårt samhälle?

– Jouni Juntumaa berättade om Helsingfors stadsbiblioteks chattjänst. Han menade att biblioteket bör finnas där kunderna är, och idag finns kunderna på nätet. Chatten kräver tid och plats men ger samtidigt en ny dimension i det vardagliga arbetet. Enligt Juntumaa tycker den personal som deltar

att uppgiften är intressant och meningsfull. Naturligtvis finns det både för- och nackdelar. Chattjänsten kan inte kombineras med vanlig kundtjänst vid en informationsdisk, däremot går det att utföra inre arbete under ett dejourpass.

– Hilka Heikkinen, biblioteksdirektör från Kemi stadsbibliotek, redogjorde för samarbetet mellan Torneå, Kemi, Kemimaa, Tervola och Simo kommuner i västra Lappland. Även Haparanda stad i Sverige är med på ett hörn. I området finns 84 biblioteksanställda, 23 verksamhetspunkter och 3 bokbussar. Både kommunbibliotek och yrkeshögskolbibliotek deltar. För ett samarbete talar den vilja till samarbete som finns, att området geografiskt är rätt litet, med korta avstånd och att kundkretsen delvis är gemensam. Dessutom finns kommunerna inom ett och samma pendlingsområde. Man samarbetar kring barnbiblioteksarbete, musikbibliotek, personalskolning och anskaffning samt upprätthåller en regional databas, Lasmarkki. Logistiken, en viktig stödfunktion som många ”kimpkor” ser över idag, sköts av en privatföretagare. Det samma gäller f.ö. i nästan hela Lappland. Tjänsten har konkurrensutsatts och man har lyckats få en förmånligare och snabbare service än tidigare. Till nackdel för samarbetet är att biblioteken är fördelade på tre olika biblioteksnätverk och bibliotekssystem och att det inte just förekommer övrigt kommunalt samarbete.

– Timo Turja från Riksdagsbiblioteket höll en mycket uppskattad föreläsning om vårt postmoderna samhälle och hur det påverkar biblioteket och biblioteksarbetet. Nya bibliotek börjar alltmer likna terminaler och vänthallar, där okända människor passerar varandra i en snabb takt, på jakt efter snabb och tydlig information som de sedan har svårt

att foga samman till meningsfulla helheter. Om effektivitetstänkande och automatisering drivs alltför långt förlorar biblioteket sin traditionella uppgift i humanismens tjänst. En ny uppgift för bibliotekarien blir att hjälpa kunden att förstå och tolka information. För att klara detta fordras att bibliotekarien är beläst, lärd och klok!

Till fredagskvällen hade Tammerfors stadsbiblioteks personal ordnat en fest som hette duga i huvudbiblioteket Metso. En gammaldags soaré, Wanhan ajan illatsut (iltamat) som inleddes med servering från en dignande buffé och fortsatte med uppläsning av Tammerforsförfattarna Kirsi Kunnas, Mirrka Rekola och Risto Ahti, solosång, stand up-comedy, dockteater med biblioteksdirektör Tuula Martikainen. Det hela avslutades med karaoke och dans. Tammerfors levde återigen upp till sitt rykte som en riktig kulturstad med många skickliga förmågor. Dessutom har inget bibliotek i Tammerfors någonsin dragits in och biblioteket aldrig ens varit föremål för sparåtgärder. (Om man får tror den av stadens fäder som agerade värd på stadens mottagning i det anrika rådhuset kvällen innan).

Kirjastoseuras verksamhetsledare Sinikka Sipilä glädde sig åt den stora uppslutningen på konferensen. Detta visade att vi åter upplever att det är både trevligt och viktigt att träffas, som motvikt till allt kommunicerande via elektroniska hjälpmedel! Från Kuopio kom avslutningsvis en inbjudan till Kirjastoseuras följande konferens år 2007. I programmet ingår förmodligen besök på Depåbiblioteket, som ju anlitas flitigt också av finlandssvenska bibliotek. Hur vore det att träffa finskspråkiga kollegor i hjärtat av Savolax?

Några Limerickar

Jag har läst om ett arv efter Arn
och är fångad i fornsprungna garn,
där en herre med svärd
kunde skapa en värld,
som i dag är mest trådlös för barn.
2.7.2005 RF

Vi läste Ackerman ur Kjell Westös Lugna berättelser:

Jag läser novellen av Westö
där Ackerman driver med gäst; Öh,
vad jag inte förstår;
hur det ändå sen går
att befriade fisken är bäst dö?

7.8.2005 RF

Pippiullebyxor

ILLUSTRATION: ERICA ÖSTERLUND

Jag hade stämt möte med en möbelta-
peterare tidigt en morgon. Jag blev sen i
starten och när jag kom ut på trappan
var det svinkallt, minst 25 minusgrader.
Jag förstod att min klädsel var för tunn för
promenaden till biblioteket, så jag rusade in
tillbaka, drog på mej mina Pippiullebyxor
(hemstickade, tvärrandiga i gult, blått, rött
och grönt) ovanpå långbyxorna under kap-
pan och rusade iväg.

Då jag andfädd kom fram mötte mej en
kollega som berättade att möbelta-
peteraren redan väntade på mej inne i biblioteket, så
jag sprang dit, kastade kappan av mej på en
stol, såg i ögonvrån att möbelta-
peteraren var en ståtlig karl, och så började jag ivrigt

förevisa vilka delar av sofforna som skulle
kläs om.

Jag böjde mej över sofforna och möbelta-
peteraren följde efter. Jag tyckte att karln såg
något road ut, men kunde inte förstå varför,
så jag beslöt mej för att låtsas om ingenting.

Plötsligt drog min kollega mej åt sidan
och väste :

– Vet du om att du har yllebyxor utanpå
långbyxorna!

Då först förstod jag karlns roade min och
att mina kollegor oavbrutet brast ut i skatt-
salvor den dagen.

Rosa

Numera pensionär

Må bra-dag i Österbotten

Lördag 3.12.2005

Fsbf:s österbottniska sektion bjuder in sina
medlemmar till en Må bra-dag på Norrvalla
Folkhälsan i Vörå lördagen den 3.12.2005.
Programmet består av allt möjligt kul som
kan ge oss tips & idéer om hur vi kan må
bra både som biblioteksmänniskor och på
fritiden. Priset är 10 € (inkl. morgon- och
eftermiddagskaffe med tilltugg). Lunch in-
går inte i priset.

Det finns möjlighet till massage och annan
skön kroppsbehandling på Norrvalla. Mas-
sage bör deltagarna boka och betala själva.
Prisexempel: Massage 20 min 25,80 €,
Massage 30 min 30,60 €, Leromslag 19 €
och Örtbad 19,70 €. Norrvalla vill ha even-
tuella bokningar 3 veckor på förhand. Ring
Norrvallas fysioterapi (06)383 1346 för
mera information och bokning.

Anmälningar till Må bra-dagen kan
göras till Heidi Troberg (tel 06-324 8939

Program

9.30	Ankomst och kaffe
10.00–11.00	Föreläsning i positivt tänkande. Tips och idéer av legitimerad psykolog
11.00–12.00	Kul motion med instruktör: 1) stavgång med instruktör 2) konditionsal med instruktör
12.00–13.00	Lunch – stående bord: salladsbord, 2 alt. till huvudrätt, efterrätt och kaffe/te, pris 8,50 €/pers. Lunchen betalar deltagarna själva.
13.00–14.00	Avslappningsövningar
14.00	Kaffe med dopp

eller e-post: heidi.troberg@tritoniam.fi)
senast måndagen den 28.11.2005.

Välkomna!

2

AVSÄNDARE

Finlands svenska biblioteksförening r.f.
c/o Ulrika Wikström
Stenåkersvägen 10 B21
10300 Karis

